

Motion till riksdagen 2009/10:C225

**av Claes-Göran Brandin och Gunilla Carlsson i
Hisings Backa (s)**

Överklaganden av detaljplaner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överklagandeprocessen vid behandling av förslag till detaljplaner.

Motivering

Det är mer regel än undantag att ett förslag till detaljplan för bostadsbyggande blir överklagat av sakägare. Det sker genom att de sänder in en skrivelse med klagomål till först länsstyrelsen och därefter regeringen. Det kan de göra helt utan kostnad eller andra insatser, vilket innebär att nya byggprojekt försenas med upp till flera år, något som givetvis leder till ökade produktionskostnader. I slutändan drabbas alltid de som bor i de nya husen ekonomiskt.

Självklart ska den demokratiska rättigheten att överklaga ett kommunalt beslut finnas. Frågan är dock hur omfattande denna rättighet ska vara. Jämfört med brottsbalken, så kan den som blivit dömd i ett brottmål i tingsrätt överklaga till hovrätten och få sin dom prövad där. Nästa instans är Högsta domstolen. Men för att få sin sak prövad där krävs att Högsta domstolen beviljar prövningstillstånd. Det brukar bara göras om ett mål har prejudicerande karaktär. En dom från Högsta domstolen ska tjäna som rättesnöre för lägre instansers domslut i framtida ärenden av samma typ.

Det innebär att man i praktiken kan döma en person till livstids fängelse utan att den dömde är garanterad rätten att få sin sak prövad av högsta instans. Om man överklagar en detaljplan då är man tillförsäkrad rätten att regeringen prövar detta. Dessa proportioner är helt orimliga. Att överklaga till länsstyrelsen borde kunna vara tillfredsställande när det gäller detaljplaner.

Erfarenheten av många överklaganden är att dessa ofta saknar saklig grund samt att de sällan leder till ändringar i besluten. Så ordningen belastar vårt rättsväsende, saknar skäl och leder i princip aldrig till ändring av redan fat-

Fel! Okänt namn på

tade beslut. Jämför man med brottsbalken kan man konstatera att de beslut som domstolarna fattar där ofta är mer dramatiska för den åtalade än vad en ny detaljplan kan vara för en granne – men där anses rättssäkerheten vara uppfylld med rätten att gå vidare till hovrätten.

Genom den tidskrävande planprocessen försvåras i dag påtagligt möjligheterna att såväl producera nya bostäder som att utveckla samhällsservice av olika slag. Planer på att bygga förskolor eller gruppboenden för funktionshindrade tillhör också de verksamheter som ofta brukar överklagas till högsta instans. I regel sker det oftast utan att några egentliga sakskaäl andra än den personliga bekvämligheten åberopas.

Det är nu dags för regeringen att se över den nuvarande processen för rätten att överklaga sådant som detaljplaner i syfte att tillförsäkra att dessa årenden kan hanteras snabbare. Dock måste detta ske utan att den grundläggande rättssäkerheten äventyras.

Stockholm den 23 september 2009

Claes-Göran Brandin (s)

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)